

PALESTIJNEN COLLECTIEF GESTRAFT

Schieten olijfbomen soms ook op Israëlische soldaten?

"De Palestijnen in de Gazastrook en op de Westelijke Jordaanoever leven in een gevangenis. De Israëli's controleren alle verkeer van personen en goederen. Die intense blokkade en de vergrendeling van de Palestijnse gebieden treft de bevolking heel zwaar. Heel het dagelijks leven wordt ontwricht : de economie, de industrie, de landbouw, het onderwijs en de gezondheid." Aan het woord is Ghada Zughayar van de Palestijnse niet-gouvernementele organisatie PARC (Palestinian Agricultural Relief Committees). De landbouwersorganisatie PARC is al sinds 1986 een partner van Oxfam-Solidariteit. Ghada Zughayar was te gast in ons land voor de dertigste verjaardag van de Oxfam- Wereldwinkels.

Ghada Zughayar:

"Gelukkig hebben we tijdens de vorige Intifada (1987-1993) geleerd ons te wapenen tegen al de pesteringen van Israël. We hebben toen een verzetseconomie opgezet, een noodplan, waarbij onze hoofdbekommernis was de bevolking van basisvoedsel te voorzien. PARC zorgde voor zaaigoed en leerde de vrouwen kippen en ander kleinvee te kweken. Dat is tijdens de zes jaar van de eerste Intifada heel nuttig gebleken. Nu met de nieuwe Intifada benutten we die bestaande infrastructuur voluit. In onze cultuur zijn we gewoon voedsel op te slaan. De meeste gezinnen bestaan uit 15 of meer leden (5 tot 7 kinderen, grootouders, tantes, ooms) en het is veel te duur om voedsel in kleine hoeveelheden aan te kopen. Dus kopen we in het groot en zorgen we ervoor dat we altijd een stevige voorraad hebben. Maar die gaat uiteraard niet eeuwig mee. Totnogtoe is er nog niet echt hongersnood. In Palestina zal een individu nooit omkomen van de honger. We steunen elkaar. Ook al hebben we maar één brood, we zullen het delen. Dat principe is sterk ingeburgerd en maakt dat we in heel moeilijke omstandigheden kunnen overleven".

"Ook andere basisorganisaties of NGO's, verrichten heel wat zinvol werk. De Palestijnse Medische Hulpcomités, hebben in elk dorp brigadisten opgeleid die de eerste zorgen kunnen toedienen. Vaak raakt zelfs het internationale personeel van het Rode Kruis niet door de wegversperringen van het Israëlische leger om de gewonden te verzorgen.

Onze eigen dokters nog minder, dan hangt het leven van iemand van die brigadisten af. De Medische Hulpcomités verdeelden tienduizenden eerstehulpkits in de Palestijnse gebieden, ook in Jeruzalem, waar ik woon."

Olijfbomen omgehakt

"De Intifada barstte los in volle olijfoogst. Olijfolie is voor ons heel erg belangrijk en is goed voor een kwart van onze totale landbouwproductie. De meeste Palestijnse landbouwers hebben geen ander inkomen. Tijdens de Intifada hebben de Israëli's heel wat bomen vernietigd en velden platgewalst. Er sneuvelden zo'n 45.000 bomen, waarvan 20.000 olijfbomen. Ook heel wat druivenstruiken, maar dat zullen we pas in de zomer voelen, als de oogst begint. Dat is je reinste broodroof. De boeren probeerden nog snel de rijpe olijven van de ontwortelde bomen te plukken. Dat was hun enig bron van inkomsten! Die bomen waren 50 tot 150 jaar oud en brachten elk minstens 40 kilogram olijven op. PARC heeft berekend dat de olijfsector 14 miljoen dollar verlies zal lijden. De boeren moeten vijf tot tien jaar geduld oefenen vooraleer nieuwe olijfbomen echt opbrengen. En waar moeten ze ondertussen van leven? Sinds wanneer schieten ook olijfbomen naar het Israëlische leger? Moeten ze daarom worden uitgeroeid? Het gaat hier duidelijk om een collectieve straf, omdat we het gewaagd hebben in opstand te komen. Om onze economie nog meer te ontwrichten vernielen ze niet alleen oogsten en bomen, maar ook heel wat wegen."

Blokkades

"Israëlische soldaten blokkeren systematisch onze wegen om ons van de buitenwereld af snijden", vervolgt Ghada Zughayar. Ze toont me foto's waarop te zien is hoe de israëlische militairen zich misdragen. "Ze versperren de weg met grote pantserwagens of stapelen grote betonblokken op voor de ingang van een dorp. Daar kom je niet door, tenzij je een speciale toelating hebt. Op andere plaatsen vernielen ze de weg door een grote geul te maken, zodat auto's noch mensen er nog langs kunnen. Deze weg hier (toont een foto) leidt naar vijf dorpen. Als deze weg geblokkeerd wordt, zijn in één klap vijf dorpen geïsoleerd. Aanvankelijk lieten ze een kleine passage vrij, maar hier op deze foto zie je hoe die verdwenen is. Er ligt nu een grote hoop stenen. Je kan daar wel oversteken, door te klimmen. Maar niet iedereen kan dat. Voor oudere mensen is het een hele heksentoer. Scholieren moeten dit wel drie tot

vier keer per dag doen om naar school te kunnen gaan. Een trip die vroeger 8 tot 10 minuten in beslag nam, duurt nu al vlug anderhalf uur. De meest van onze stafleden, komen constant te laat op het werk, omdat ze zolang onderweg zijn”.

Landbouwwegen vernield

“Ook onze landbouwwegen worden vernield. De boeren van PARC zijn er erg fier op dat ze in de afgelopen jaren het grootste netwerk van wegen hebben uitgebouwd, 2000 km in het totaal. Dat doen ze natuurlijk niet alleen, maar met de steun van internationale organisaties, zoals Oxfam-Solidariteit. Die wegen zijn van cruciaal belang. Op die manier kun-

gens riepen op hun vrienden en familie om hen te komen halen, maar de soldaten lieten dat niet toe. Die bleven bij de gewonden tot het donker werd. 's Nachts durft niemand de barricaden te naderen en bovendien zijn er altijd nachtelijke bombardementen, dus gingen de andere broers en een aantal vrienden naar hun dorp terug. De volgende morgen deponeerden de soldaten de twee lijken aan de ingang van het dorp. Ze waren blauw en bevroren. Ze hadden hen gewoon buiten laten doodgaan, zonder enige medische bijstand. Daar moet je onmenselijk wreed voor zijn, niet? Begrafenissen zijn voor ons dagelijks kost. Sommige dagen begraven wij tot 5 doden”.

foto's : Tineke D'haese

nen de boeren hun land bereiken, dat dreigt bezet te worden door de Israëli's of de kolonisten die zich in de buurt vestigen. Israël beweert nog steeds dat het enkel braakliggend land inneemt. Maar het is wel onze landbouwgrond. Wij proberen die te beschermen door wegen aan te leggen. Die wegen werden tijdens de Intifada intens gebruikt, als alternatief voor de wegversperringen. Maar nu worden die ook vernield. PARC heeft besloten deze wegen opnieuw te herstellen, ook al moeten we het drie of vier keer doen. Met de steun van de bevolking en de internationale solidariteit moet dat lukken.”

Tot vijf begrafenissen per dag

“De Israëli'se soldaten zijn ook erg wreed tegenover de gewonden. Meestal laten ze niet toe dat de gewonden voor verzorging worden weggehaald. De soldaten blijven erbij staan, het geweer in de aanslag. Zo ken ik persoonlijk het geval van twee broers die bij een barricade werden neergeschoten. De jon-

Nergens veilig

“In het begin van de Intifada ging niemand naar school, maar nu probeert iedereen zo goed en zo kwaad als het kan de kinderen naar school te laten gaan. De Palestijnse overheid laat toe dat iedereen naar om het even welke school in de buurt gaat. Je moet niet persé naar de school waar je ingeschreven bent, want die kan soms veraf liggen. De scholen proberen de kinderen bezig te houden, ze te beschermen, maar als de bombardementen beginnen, ben je nergens veilig. Zeker in de scholen niet, want die zijn een doelwit bij uitstek voor de Israëli'se bommenwerpers. 39% van de slachtoffers van de bombardementen zijn kinderen, 28% vrouwen. 38 Palestijnen zijn in hun woning gedood, niet bij een controlepost, confrontatie of manifestatie, maar thuis. Israël is een staat gebaseerd op misdaad. De psychologische impact daarvan is erg groot. Vooral de bombardementen en het mortier-

vuur hebben een langdurig effect, zeker als het sporadisch en willekeurig gebeurt. Ook al hebben we al drie oorlogen meegemaakt, we hebben nooit schuilkelders gehad. Je kan dus alleen maar afwachten en hopen dat de bom of de raket niet voor jou en de kinderen is bestemd. Vele volwassenen voelen zich gefrustreerd omdat ze hun eigen kinderen niet vol-

len en zijn dan ook erg rijp voor hun leeftijd. Ik was lerares tijdens de eerste Intifada en had alle moeite om de meisjes in de klas te houden. Ze wilden persé deelnemen aan betogingen, hun familie en land verdedigen, en ja zelfs hun leven offeren. Ik probeerde dan zoveel mogelijk met hen te discussiëren over politiek, want dat is wat hen bezighoudt."

Karin Lievens

foto: Tineke D'haese

doende kunnen beschermen. Vandaag zijn we bezig met overleven. Hoelang kunnen we dit volhouden? Ik vrees dat het nog een hele tijd zal duren. De situatie zal nog escaleren met de "slager" Ariel Sharon als regeringsleider. De vorige premier Ehud Barak probeerde zijn misdaden in de Palestijnse gebieden te verbergen of te ontkennen, maar Sharon geeft niets om de internationale opinie. Hij staat al bekend als een misdadiger, dus hij kan koelbloedig verder gaan".

Kinderen in de vuurlinie

"De Israëliëse en buitenlandse pers beweert dat de Palestijnse moeders hun kinderen naar het slagveld sturen. Wel dat is een grove leugen. Op een persconferentie vertelde één van de "moeders van vermoorde kinderen", een heel eenvoudige volkse vrouw: "als ik had geweten dat mijn kind gedood zou worden, ik had hem in mijn oog gestopt om hem te beschermen". Alle vrouwen, zonder uitzondering, doen hun best om hun kinderen uit het gewoel te houden, maar dat lukt niet altijd. Volgens een Palestijnse psychiater kan het gooien van stenen gezien worden als pure zelfverdediging van kinderen die zien dat het symbool van bescherming en veiligheid, namelijk de ouders, zelf onbeschermd zijn en voor hun ogen gedood worden. Een andere psychiater stelt dat kinderen in sommige gevallen bereid zijn hun leven op te offeren om de anderen te beschermen. Je moet niet vergeten dat die kinderen vreselijke dingen hebben meegemaakt, sinds hun geboorte al. Ze hebben nooit normaal kunnen spe-

De angst maakt ons ziek

- Een meisje van 10 jaar: "Ja, ik ben bang van het geluid van de kogels. Ik ben bang dat ze ons huis zullen vernielen, dat zomaar ineens terwijl ik slaap of aan het spelen ben, het dak op ons zal vallen. Ik durf niet meer slapen, ik kan niet opletten in de klas, ik neem mijn boekentas en ga bij mijn opa studeren, want het is daar veiliger."
- Haar vader: "We maken nu al 50 opeenvolgende nachten beschietingen mee. Niet alleen de kinderen zijn bang, ook wij volwassenen. Ik kan mijn kinderen niet eens beschermen, ik kan ze alleen maar omhelzen om ze te laten voelen dat ik bij hen ben. Ik ben erg bang mijn kinderen te zullen verliezen, het wordt elke dag erger. Ik ben ook bekommerd om hun toekomst en hoe getraumatiseerd ze zullen zijn."
- Een andere vrouw. Haar huis werd vernield tijdens een bombardement, slechts één kamer bleef overeind en daar leven ze nu in met 12 personen: "We hebben alles verloren. Onze kinderen durven niet meer buiten komen, omdat de gevechten plaatsgrijpen achter ons huis. Het traangas dat ze gebruiken doet ons bijna stikken. Slapen kunnen we al lang niet meer, vaak komt er hier een verdwaalde kogel terecht. Nu slapen we in het huis van mijn broer, hier vlakbij en dan zijn we met 30, in dat kleine appartement. Mijn kinderen gaan naar school in dezelfde kleren waarin ze sliepen, hun tekstboeken en schriften zijn allemaal verbrand. Mijn zoon Dahri van 6 was vroeger een heel levendig baasje, een echte spring-in-'t-veld. Nu klampt hij zich aan mij vast, laat me nooit los, hij heeft altijd koorts en lijkt wel verwaasd. Tijdens één van die aanvallen met traangas verloor hij het bewustzijn en sindsdien heeft hij niet alleen angstaanvallen, maar is hij ook fysiek ziek."

(Getuigenissen uit Palestijnse krant "Women's Voice").

Een Vliegtuig voor Gaza

Solidariteit met een volk onder embargo

Op 25 maart zal een 'Vliegtuig voor Gaza' afreizen naar Palestina. Aan boord medisch materiaal en geneesmiddelen, twee ziekenwagens, zaaigoed, dekens en kleding voor de vluchtelingen. Dit alles is bestemd voor onze Palestijnse partners: het Ministerie van Volksgezondheid, de Palestijnse Rode Halve Maan, de Palestinian Agricultural Relief Committees, Bisan Center en de Union of Health Work Committees.

Met dit vliegtuig met noodhulp, zal ook een delegatie van vertegenwoordigers uit de politieke, journalistieke en culturele wereld meereizen. Zij zullen getuigen zijn

van de landing van het vliegtuig en de distributie van de goederen. Zij zullen contacten hebben met de verschillende partners en met politici uit Palestina en Israël. Dit initiatief, dat tot stand kwam uit een samenwerking tussen achttien Belgische NGO's en solidariteitscomités, heeft tot doel een band van solidariteit te creëren met het Palestijnse volk dat vandaag onder een embargo leeft, en wil eraan herinneren dat enkel een strikte toepassing van de resoluties van de Verenigde Naties en de vierde Conventie van Genève kan leiden tot een rechtvaardige en duurzame vrede in het Midden Oosten.

Palestina

foto: Tineke D'haese

Alians, Association Belgo-Palestinienne, Caritas Internationaal Hulpbetoon, Centre National de Coopération au Développement (CNCD), Comité Missionerende Instituten, Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking, Geneeskunde voor de Derde Wereld, Liga voor de Mensenrechten, Médecins du Monde, Mensenbroeders, Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (NCOS), Oxfam-Solidariteit, Oxfam-Wereldwinkels, Socialisme zonder Grenzen, Solidarité Socialiste, Vie Féminine, Vlaams Palestina Komitee, Wereldsolidariteit